

Classe des Sciences naturelles et médicales
Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen

23.III.2021

Het Gezondheidssysteem in Rwanda: een voorbeeld voor Sub-Saharisch Afrika ?

door

Hugo DEVLIEGER*

TREFWOORDEN. — Rwanda; Gezondheidssysteem; Communautair stelsel van ziekteverzekering; Prestatie-gebaseerde financiering; Ziekenhuisaccreditatie; SMS-communicatiesysteem

SAMENVATTING. — Na de genocide in 1994, die het gezondheidssysteem in Rwanda totaal ontwrichtte en de gezondheidswerkers heeft uitgedund, is een reorganisatie gestart in 2000 die resulteerde in een vooruitgang in de gezondheidsparameters, ongeëvenaard in sub-Saharisch Afrika. Hoofdkenmerken zijn de gedecentraliseerde organisatie, planning en bestuur op districtniveau met sterke nadruk op de preventieve gezondheid naast de introductie van een aantal innovaties waaronder het communautair stelsel van ziekteverzekering dat een universele gezondheidsdekking waarborgt ook voor de armsten, de prestatie-gebaseerde financiering van de gezondheidswerkers, de accreditatie van de ziekenhuizen, een waarschuwingssysteem op basis van SMS-berichten dat op dorpsniveau is opgezet voor dringende evacuatie van verloskundige urgenties. Deze innovaties werden ontworpen door hoogopgeleide (meestal in het buitenland) medische staf op het niveau van het Ministerie van Volksgezondheid die zorgt voor de strategische visie en het beheer van de nationale programma's. Het ministerie van Volksgezondheid oefent een sterk leiderschap uit en stelt hoge verwachtingen in combinatie met een nultolerantie voor corruptie. Het toezicht op de diverse activiteiten wordt mogelijk gemaakt door een geïntegreerd informatiesysteem voor gezondheidsbeheer. Deze lezing zal de belangrijkste kenmerken van het Rwandese gezondheidssysteem belichten en de sterke punten en beperkingen ervan bespreken

KEYWORDS. — Rwanda; Health Care System; Community based Health Insurance System; Performance-based Financing; Hospital Accreditation; Phone Text Message Communication.

SUMMARY. — *The Health System in Rwanda: An Example for Sub-Saharan Africa?* — Since the genocide in 1994 that completely disrupted the health system in Rwanda and disseminated health workers, a reorganisation was started in 2000, that resulted in an improvement in many health outcomes that is unparalleled in Africa. The key features of the new health system are a decentralised organisation, where planning and management takes place at district level, a strong emphasis on preventive medicine, and the

* Leuvense Universitaire Medische Ontwikkelingssamenwerking en Solidariteit (LUMOS), UZ Leuven.
If you wish to contact this author, please contact the secretariat of the Academy
contact_raos@kaowarsom.be

introduction of a number of innovations, such as the community based health insurance system that provides universal health coverage to all, including the poorest, the performance-based financing of health workers, the accreditation of the hospitals, an innovative phone text message (SMS) based alert system deployed at village level that allows urgent evacuation of obstetrical emergencies. These innovations were designed by highly skilled medical staff who work for the Ministry of Health (MOH), who are mostly trained abroad, and who provide the strategic vision and stewardship for national programs. The MOH exerts strong leadership, has high expectations and has zero tolerance for corruption. The surveillance of the diverse activities is made possible due to an integrated health management information system. This lecture will highlight the major characteristics of the health system in Rwanda and discuss its strengths and limitations.